ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хөвсгөл аймгийн Төмөрбулаг сумын Соёлын төвийн 2024 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн аудитын тайлан

Аудитын код: ХӨА-2025/024/НА-СТА-ТШ3

Цахим хуудас: www.audit.mn

Хөвсгөл аймаг

2025 он

Аудитын газрын дарга,
тэргүүлэх аудитор: А.Эрдэнэбаатар
Утас: 88883317 Цахим хаяг: erdenebaatara@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Б.Тэгшдэлгэр
Утас: 99089114 Цахим хаяг: tegshdelgerb@audit.gov.mn

Аудитор: Л.Мандахнаран
Утас: 99389927 Цахим хаяг: MandakhnaranL@audit.gov.mn

Гурван Хөх Морьт Аудит ХХК
Гүйцэтгэх захирал: Н.Отгончимэг
Утас: 99051815 Цахим хаяг: gurvankhukhmoritllc@gmail.com
Аудитор: Д.Соёлсайхан
Утас: 91929196 Цахим хаяг: gurvankhukhmoritllc@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
АЗДТГ-ын байр, А корпус 3 давхар,
Мөрөн сум, Хөвсгөл аймаг, 67120
Утас/факс:7038 3793, Цахим шуудан:khuvsgul@audit.gov.mn
Цахим хуудас: www.audit.mn

2025.02.25 № 1/272

танай ____________-ны № ____________-т

ХӨВСГӨЛ АЙМГИЙН ТӨМӨРБУЛАГ
СУМЫН СОЁЛЫН ТӨВИЙН ДАРГА
М.НЯМДЭЛГЭР ТАНАА

Хараат бус аудиторын дүгнэлт

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Хөвсгөл аймгийн Төмөрбулаг сумын Соёлын төвийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 16,517.5 мянган төгрөгөөр буурсан байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Хөвсгөл аймгийн Төмөрбулаг сумын Соёлын төв нь "Өв тээсэн халуун сэтгэл" малчдад туслах хандивын тоглолт зохион байгуулж төвлөрсөн 535.0 мянган төгрөгийн өөрийн орлогыг санхүү бүртгэлд тусгалгүй сумын онцгой комисст шууд хүлээлгэн өгсөн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны орлогын гүйцэтгэл 3,000.0 мянган төгрөг байна. Уг орлогыг зарцуулалтын эрх нээлгэж зарцуулаагүй бөгөөд улсын төсөвт төвлөрүүлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

67   21080

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР А.ЭРДЭНЭБААТАР

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/Төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**15,914,841.48**	**3,422,271.50**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	14,828,341.48	-
312	**Банканд байгаа бэлэн мөнгө**	14,828,341.48	-
3121	**Төгрөг**	14,828,341.48	-
31211	Төрийн сангийн харилцах	14,828,341.48	-
33	**АВЛАГА**	-	24,271.50
335	**Бусад авлага**	-	24,271.50
3351	Байгууллагаас авах авлага	-	24,271.50
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	1,086,500.00	3,398,000.00
354	**Хангамжийн материал**	1,086,500.00	3,398,000.00
35410	Бичиг хэргийн материал	71,500.00	40,000.00
35420	Аж ахуйн материал	720,000.00	3,358,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	295,000.00	-
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**1,635,308,565.14**	**1,631,283,646.55**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	1,635,308,565.14	1,631,283,646.55
391	Газар		
392	**Биет хөрөнгө**	1,614,654,898.38	1,611,640,313.07
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,635,067,078.00	1,635,067,078.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(123,493,922.70)	(151,061,186.10)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	26,277,055.98	54,874,313.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(10,726,562.76)	(6,610,289.79)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	43,804,999.40	45,775,496.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(20,570,896.52)	(22,841,611.44)
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	23,579,094.28	23,579,094.28
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	26,812,694.00	25,195,058.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,425,337.40)	(7,863,342.98)
39217	Ном	15,330,696.10	15,525,704.10
393	**Биет бус хөрөнгө**	20,653,666.76	19,643,333.48
39301	Программ хангамж	2,745,000.00	2,085,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(999,333.24)	(1,349,666.52)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	18,908,000.00	18,908,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**1,651,223,406.62**	**1,634,705,918.05**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**62,249.90**	**10,879,972.41**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	62,249.90	10,879,972.41
413	**Өглөг**	62,249.90	10,879,972.41
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	62,249.90	10,879,972.41
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**1,651,161,156.72**	**1,623,825,945.64**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	1,651,161,156.72	1,623,825,945.64
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	48,900,265.90	48,900,265.90
51101	Өмч: - төрийн	48,900,265.90	48,900,265.90
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	1,599,260,890.82	1,571,925,679.74
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1,599,583,802.42	1,599,260,890.82
51220	Тайлант үеийн үр дүн	(322,911.60)	(27,335,211.08)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	3,000,000.00	3,000,000.00
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**1,651,223,406.62**	**1,634,705,918.05**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/Төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**294,198,997.13**	**331,159,013.67**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**53,791,878.32**	**41,474,063.00**

120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**53,791,878.32**	**41,474,063.00**
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	53,791,878.32	41,474,063.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,364,000.00	3,000,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	640,000.00	-
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	51,787,878.32	38,474,063.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**240,407,118.81**	**289,684,950.67**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	**143,312,718.81**	**207,200,150.67**
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	143,312,718.81	207,200,150.67
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**97,094,400.00**	**82,484,800.00**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	97,094,400.00	82,484,800.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**294,521,908.73**	**350,488,599.66**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**294,521,908.73**	**350,488,599.66**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**250,116,919.56**	**303,081,829.29**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**76,258,859.54**	**134,034,384.34**
210101	Үндсэн цалин	60,222,003.38	88,556,191.82
210102	Нэмэгдэл	8,779,889.91	37,956,273.02
210104	Урамшуулал	7,256,966.25	7,521,919.50
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**9,342,906.86**	**16,643,486.04**
210201	Тэтгэврийн даатгал	6,290,988.61	11,295,270.95
210202	Тэтгэмжийн даатгал	758,479.57	1,276,542.52
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	624,783.66	769,741.33
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	151,695.91	638,321.26
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	1,516,959.11	2,663,609.98
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**62,189,986.39**	**78,479,972.41**
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,373,890.39	1,316,753.21
210302	Түлш, халаалт	60,816,096.00	77,163,219.20
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**15,708,246.77**	**3,249,250.00**
210401	Бичиг хэрэг	300,000.00	631,500.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1,498,249.90	937,750.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	667,096.87	660,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	50,000.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	11,836,700.00	1,020,000.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	1,356,200.00	-
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**10,425,800.00**	**14,286,800.00**
210604	Урсгал засвар	10,425,800.00	14,286,800.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**196,000.00**	**610,000.00**
210702	Дотоод албан томилолт	196,000.00	610,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**2,174,500.00**	**5,192,080.00**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,619,000.00	3,399,100.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	-	150,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	510,000.00	1,570,000.00
210807	Газрын төлбөр	45,500.00	72,980.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**73,820,620.00**	**50,585,856.50**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	36,928,578.08	3,229,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх		
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	36,892,041.92	47,356,856.50
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**44,404,989.17**	**47,406,770.37**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**42,899,720.00**	**1,722,600.00**
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	1,413,600.00	942,600.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	8,517,100.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	32,969,020.00	780,000.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**-**	**45,684,170.37**
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	45,684,170.37
213304	Хөрөнгийн		

2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**1,505,269.17**	**-**
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,505,269.17	-
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**(322,911.60)**	**(19,329,585.99)**
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	**-**	**8,005,625.09**
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	-	8,005,625.09
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	**-**	**(8,005,625.09)**
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**(322,911.60)**	**(27,335,211.08)**

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/Төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Засгийн хөрөнгө оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан үр дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	**48900265.90**	3000000.00	1592250052.38	1,644,150,318.28
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт		0.00	7333750.04	7,333,750.04
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	48900265.90	**3000000.00**	**1599583802.42**	1,651,484,068.32
Тайлант үеийн үр дүн		0.00	-322911.60	-322,911.60
2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл		**3000000.00**	**1599260890.82**	1,651,161,156.72
2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл		**3000000.00**	**1599260890.82**	1,651,161,156.72
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	**48900265.90**	**3000000.00**	**1599260890.82**	1,651,161,156.72
Тайлант үеийн үр дүн		0.00	-27335211.08	-27,335,211.08
2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл		**3000000.00**	**1571925679.74**	1,623,825,945.64

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/Төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**242,411,118.81**	**292,684,950.67**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**2,004,000.00**	**3,000,000.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	2,004,000.00	3,000,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,364,000.00	3,000,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	640,000.00	-
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	143,312,718.81	207,200,150.67
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	143,312,718.81	207,200,150.67
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	97,094,400.00	82,484,800.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	97,094,400.00	82,484,800.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**231,685,483.27**	**294,649,792.15**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**231,685,483.27**	**294,649,792.15**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**187,280,494.10**	**247,243,021.78**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	76,258,859.54	134,034,384.34
210101	Үндсэн цалин	60,222,003.38	88,556,191.82
210102	Нэмэгдэл	8,779,889.91	37,956,273.02
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт		
210104	Урамшуулал	7,256,966.25	7,521,919.50
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	9,342,906.86	16,667,757.54
210201	Тэтгэврийн даатгал	6,290,988.61	11,319,542.45
210202	Тэтгэмжийн даатгал	758,479.57	1,276,542.52

210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	624,783.66	769,741.33
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	151,695.91	638,321.26
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	1,516,959.11	2,663,609.98
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	87,689,130.83	67,600,000.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,373,890.39	1,316,753.21
210302	Түлш, халаалт	86,315,240.44	66,283,246.79
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	2,381,096.87	2,759,999.90
210401	Бичиг хэрэг	300,000.00	600,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	864,000.00	999,999.90
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	667,096.87	660,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	50,000.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	500,000.00	500,000.00
2105	**Нормативт зардал**	-	500,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	-	500,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	7,900,000.00	14,884,800.00
210604	Урсгал засвар	7,900,000.00	14,884,800.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	196,000.00	610,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	196,000.00	610,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	3,512,500.00	8,186,080.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,957,000.00	6,393,100.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	-	150,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	510,000.00	1,570,000.00
210807	Газрын төлбөр	45,500.00	72,980.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	-	2,000,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	2,000,000.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**44,404,989.17**	**47,406,770.37**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	42,899,720.00	1,722,600.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	1,413,600.00	942,600.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	8,517,100.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	32,969,020.00	780,000.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	-	45,684,170.37
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	45,684,170.37
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**10,725,635.54**	**(1,964,841.48)**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**7,572,600.00**	**12,863,500.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**7,572,600.00**	**12,863,500.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	7,572,600.00	12,863,500.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	7,572,600.00	12,863,500.00
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	11,675,305.94	14,828,341.48
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	14,828,341.48	-

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Улсын төсөв

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**				

2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	222,028,492.15	179,344,321.78	42,684,170.37	81%
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	222,028,492.15	179,344,321.78	42,684,170.37	81%
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	220,305,892.15	177,621,721.78	42,684,170.37	81%
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	170,369,592.15	134,034,384.34	36,335,207.81	79%
210101	Үндсэн цалин	106,182,792.15	88,556,191.82	17,626,600.33	83%
210102	Нэмэгдэл	51,427,200.00	37,956,273.02	13,470,926.98	74%
210104	Урамшуулал	12,759,600.00	7,521,919.50	5,237,680.50	59%
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	19,817,700.00	16,667,757.54	3,149,942.46	84%
210201	Тэтгэврийн даатгал	13,476,000.00	11,319,542.45	2,156,457.55	84%
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,585,400.00	1,276,542.52	308,857.48	81%
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	792,700.00	769,741.33	22,958.67	97%
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	792,700.00	638,321.26	154,378.74	81%
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,170,900.00	2,663,609.98	507,290.02	84%
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	5,100,000.00	3,759,999.90	1,340,000.10	74%
210401	Бичиг хэрэг	600,000.00	600,000.00	-	100%
210402	Тээвэр, шатахуун	1,000,000.00	999,999.90	0.10	100%
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,500,000.00	660,000.00	840,000.00	44%
210404	Ном, хэвлэл	1,000,000.00	1,000,000.00	-	100%
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	500,000.00	-	500,000.00	0%
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	500,000.00	500,000.00	-	100%
2105	**Нормативт зардал**	500,000.00	500,000.00	-	100%
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	500,000.00	500,000.00	-	100%
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	7,513,500.00	7,513,500.00	-	100%
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	7,513,500.00	7,513,500.00	-	100%
2107	**Томилолт, зочны зардал**	1,300,000.00	610,000.00	690,000.00	47%
210702	Дотоод албан томилолт	1,300,000.00	610,000.00	690,000.00	47%
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	13,705,100.00	12,536,080.00	1,169,020.00	91%
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	10,885,100.00	10,743,100.00	142,000.00	99%
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	150,000.00	150,000.00	-	100%
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,320,000.00	1,570,000.00	750,000.00	68%
210807	Газрын төлбөр	350,000.00	72,980.00	277,020.00	21%
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	2,000,000.00	2,000,000.00	-	100%
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,000,000.00	2,000,000.00	-	100%
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	1,722,600.00	1,722,600.00	-	100%

2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	1,722,600.00	1,722,600.00	-	100%
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	942,600.00	942,600.00	-	100%
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	780,000.00	780,000.00	-	100%
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	222,028,492.15	210,200,150.67	11,828,341.48	95%
1310	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	222,028,492.15	207,200,150.67	14,828,341.48	93%
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	222,028,492.15	207,200,150.67	14,828,341.48	93%
120004	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	-	3,000,000.00	(3,000,000.00)	
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих		3,000,000.00	(3,000,000.00)	
4	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	-	14,828,341.48	(14,828,341.48)	
5	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	-	-	-	
62	**АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО**	6.5	6.5	-	100%
620001	Удирдах ажилтан	1.0	1.0	-	100%
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	4.0	4.0	-	100%
620003	Үйлчлэх ажилтан	1.5	1.5	-	100%
620004	Гэрээт ажилтан	-	-	-	

Орон нутгийн төсөв

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	
				Дүнгээр	%
1	**Нийт санхүүжилт**	**82,484,800.00**	**82,484,800.00**	**0.0**	**100%**
12200	Тусламжийн орлого	82,484,800.00	82,484,800.00	0.0	100%
122005	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	82,484,800.00	82,484,800.00	0.0	100%
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	82,484,800.00	82,484,800.00	0.0	100%
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	82,484,800.00	82,484,800.00	0.0	100%
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	82,484,800.00	82,484,800.00	0.0	100%
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	67,600,000.00	67,600,000.00	0.0	100%
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,400,000.00	1,316,753.21	1,083,246.79	54.9%
210302	Түлш, халаалт	65,000,000.00	66,283,246.79	-1,283,246.79	101.1%
210303	Цэвэр, бохир ус	200,000.00	0.00	200,000.00	0%
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	14,884,800.00	14,884,800.00	-	100%
210604	Урсгал засвар	14,884,800.00	14,884,800.00	-	100%

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Хөвсгөл аймгийн Төмөрбулаг сумын Соёлын төв нь жил бүр үндсэн үйл ажиллагааны орлогыг бүрдүүлж ажиллаж байгаа боловч уг орлогыг төсвийн төлөвлөгөөнд тусгахгүй байгааг дараагийн шатны аудитаар анхаарах нь зүйтэй гэж үзлээ.

5. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 3,301.8 мянган төгрөгийн 7 зөрчилтэй асуудал илрүүлж 2,146.0 мянган төгрөгийг төсөвт буцаан төвлөрүүлэх 1 төлбөрийн акт тогтоож, зөрчлийг таслан зогсоох 2 албан шаардлага өгч, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх 4 зөвлөмж хүргүүллээ.

5.1 Төлбөрийн акт

5.1.1 Илүү цагийн цалин

Хөвсгөл аймгийн Төмөрбулаг сумын Соёлын төвийн даргын 2024 оны А/14 дугаар тушаалаар илүү цагийн нэмэгдэл 2,146.0 мянган төгрөгийн цалинг тус байгууллагын дарга болон нэр бүхий 4 ажилтанд олгосон байна. Уг нэмэгдэл цалингийн анхан шатны баримтыг шалгахад ажлын тайлан болон цагийн бүртгэлгүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.7-д "Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно", 14 дүгээр зүйлийн 14.3.1-д "анхан шатны баримт бүрдүүлэх" заалттай нийцээгүй ба “үнэн зөв байх” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байгаа тул төлбөрийн акт тогтоов.

5.2 Албан шаардлага

5.2.1 Тээвэр шатахууны зардал

Жолоочийн тооцооны хуудсыг алдаатай хөтөлж, 422.6 мянган төгрөгийн шатахууны зардлыг илүү олгосон байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-т "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах;" Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.7-т "Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно" гэж заалтуудтай тус тус нийцээгүй ба “үнэн зөв байх” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байгаа албан шаардлага өгөв.

5.2.2 Үйл ажиллагааны орлого, хандив

Хөвсгөл аймгийн Төмөрбулаг сумын Соёлын төв нь "Өв тээсэн халуун сэтгэл" малчдад туслах хандивын тоглолт зохион байгуулж төвлөрсөн 535.0 мянган төгрөгийн өөрийн орлогыг санхүү бүртгэлд тусгалгүй сумын онцгой комисст шууд хүлээлгэн өгсөн байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 25 дугаар зүйлийн 25.10-т "Төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээд хандив, тусламж өгөхийг хориглоно", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14.4 дэх “Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ”, 14.4.5 дахь “бүх орлого” заалтуудтай тус тус нийцээгүй ба “эрх ба үүрэг” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байгаа тул албан шаардлага өгөхөөр шийдвэрлэв.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав.

5.3.1 Татвар, НДШ-ийн суутган төлөгчийн үүрэг

<u>Илрүүлэлт:</u>Соёлын төвийн дарга 2024 оны А/24 дугаар тушаалаар өөртөө болон албан хаагчдад олгосон түлээ нүүрсний хөнгөлөлтөөс 198.1 мянган төгрөгийн НДШ суутгаагүй олгосон байна. Энэ нь Татварын ерөнхий хуулийн 29 дүгээр зүйлийн 29.1.3 дахь "суутгасан татварыг хуульд заасан хугацаанд харьяа татварын албанд үнэн зөв тайлагнах;", Нийгмийн даатгалын тухай хуулийн 19 дүгээр зүйлийн 19.1 дэх "Даатгуулагч, ажил олгогчийн нийгмийн даатгалын шимтгэл ногдох орлогын бүрэлдэхүүнд дараах цалин хөлс, түүнтэй адилтгах орлогыг

хамааруулна" заалтуудтай тус тус нийцээгүй ба “эрх ба үүрэг” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Татвар, НДШ-ийн суутган төлөгчийн үүргийг биелүүлж ажиллах

5.3.2 Зардлын эдийн засгийн ангилал

Илрүүлэлт: Эдийн засгийн ангилал зөрчиж багаж, техник хэрэгслийн зардлаас 6,743.5 мянган төгрөгийн тавилга, эд хогшил бэлтгэсэн байна.

Энэ нь Сангийн сайдын 2021 оны 190 дүгээр тушаалаар батлагдсан "Зардлын эдийн засгийн ангилал ашиглах заавар”-тай нийцэхгүй

Өгсөн зөвлөмж: Төсвийн зардлын эдийн засгийн ангиллыг мөрдөж, төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулж ажиллах

НДШ-ийн зардлын 1,293.3 мянган төгрөгийг тооцооны дансаар дамжуулалгүй шууд зардлаар бүртгэсэн

5.3.3 Тооцооны дансны бүртгэл

НДШ-ийн зардлын 1,293.3 мянган төгрөгийг тооцооны дансаар дамжуулалгүй шууд зардлаар бүртгэсэн байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.7-т "байгууллагын санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн мэдээ, тайлан, үр дүнгийн гэрээний биелэлтийг үнэн зөв гаргах, тогтоосон хугацаанд тайлагнах", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.1-т "Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартын дагуу нягтлан бодох бүртгэл хөтөлнө" заалтуудтай тус тус нийцээгүй ба “эрх ба үүрэг” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Нягтлан бодох бүртгэлийг иж бүрэн, үнэн зөв хөтөлж ажиллах

5.3.4 Шилэн дансны хуулийн хэрэгжилт

Илрүүлэлт: Шилэн дансны цахим хуудсанд төсвийн гүйцэтгэлийн хэтрэлт хэмнэлтийн шалтгаан тайлбар оруулж хэвшээгүй, холбогдох тушаал шийдвэрийг хавсралт файлаар оруулаагүй байна.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.1 дэх "Мэдээлэл үнэн зөв, бодитой, иж бүрэн байх", 6 дугаар зүйлийн 6.1 "Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага, албан тушаалтан дараах мэдээллийг тогтмол мэдээлнэ" заалттай тус тус нийцээгүй ба “эрх ба үүрэг батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Шилэн дансны цахим хуудсанд мэдээллийг үнэн зөв, бүрэн оруулж ажиллах

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.5.Шалгагдагч этгээд болон холбогдох бусад албан тушаалтан нь энэ хуулийн 20.2-т заасан зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аудитын тайланг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор төрийн аудитын байгууллагад ирүүлнэ гэж заасны дагуу аудитаар илэрсэн зөрчлийг арилгаж ажиллах ажлын төлөвлөгөөг боловсруулан 2025 оны 03 дугаар сарын 25-ны өдрийн дотор, зөвлөмжийн биелэлтийг 2025 оны 9 дүгээр сарын 20-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Үндэслэлгүй илүү цагийн цалин олгосон	1	2,146.0	1	2,146.0				
Жолоочийн тооцооны хуудасгүй шатахуун олгосон	1	422.7			1	422.7		
Үйл ажиллагааны орлогыг бүртгэлд тусгаагүй	1	535.0			1	535.0		
Татвар, НДШ-ийн суутгагчийн үүргээ биелүүлээгүй	1	198.1					1	198.1
Эдийн засгийн ангилал зөрчиж төсөв зарцуулсан	1	0.0					1	0.0
Тооцооны данс хөтлөлгүй шууд зардал гаргасан	1	0.0					1	0.0
Дүн	**6**	**3,301.8**	**1**	**2,146.0**	**2**	**957.7**	**3**	**198.1**

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны мэдээллийг бүрэн мэдээлж ажиллаагүй	1	0.0					1	0.0
Дүн	**1**	**0.0**					**1**	**0.0**